

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 08
sfinpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell

Alvdal kommune
v/ Mariann Totlund

E-postadresse: postmottak@alvdal.kommune.no

Delegert sak nr. 027-2021

SAKSBEHANDLER: LARS BØRVE

ARKIVSAK - ARKIVKODE: 2021/369 - 432.2

DATO: 21.01.2021

Søknad fra Kirsten Elverhøi Støen, Kvikne, om transport med snøskuter og ATV til Støsetra i Knutshø landskapsvernområde i 2021-2024

Dokumenter

- 20.09.2020: Søknad fra Kirsten Elverhøi Støen, Kvikne, om transport med snøskuter og ATV til Støsetra i Knutshø landskapsvernområde i 2021-2024.
- 05.01.2021: E-post fra Alvdal kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Oversending av søknad for behandling.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Kirsten Elverhøi Støen, Støa 21, 2512 Kvikne, søker 20.09.2020 om tillatelse til transport med snøskuter og ATV til Støsetra (Støsætran) i Knutshø landskapsvernområde i 2021-2024. I søknaden skriver Kirsten Elverhøi Støen bl.a.:

Støsetra er under restaurering og jeg trenger å få frakta inn materialer og utstyr med ATV og snøskuter dit for å ta vare på husene. Jeg leier også ut setra til jegere og trenger kjøring for vedhogst og å frakte proviant og nødvendig utstyr inn til setra. (...)

Tidligere hadde jeg tillatelse til 4 turer med ATV på barmark og 2 turer med snøskuter på vinteren. Ved forrige dispensasjon ble antall turer med ATV redusert til 2 på grunn av kjøreskader på kjøresporet, men antall turer med snøskuter ble økt til 4 i perioden 2017-2020. Dette på bakgrunn av at kjøreskadene ikke skulle bli mer omfattende.

Kjøreskadene på kjøresporene er under kontinuerlig utbedring ihht til de føringer som ble gitt ved forrige dispensasjon, og det er lagt ned et stort arbeid med dette. Skadene er betydelig mindre nå enn de var ved forrige dispensasjon og jeg legger ved bildedokumentasjon av dette i søknaden.

Det meste av tyngre transport foregår nå på vinteren, men jeg har fortsatt behov for transport inn med ATV på sommeren, da det er vanskelig å planlegge og få kjørt inn alt av utstyr en trenger i løpet av året for restaureringsarbeidene på vinterføre. Dette kan medføre at det blir tunge lass inn på de 2 turene med ATV jeg har hatt hver sommer siden 2017, og jeg ønsker derfor nå å søke om 4 turer med ATV på sommeren og 6 turer med snøskuter på vinteren. Dette for å forhindre tunge lass som gjør skade på kjøresporet på barmark.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreservatene	Flåman, Bjørndalen, Nordre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområdene	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Biotopvernområdene	Torbudalen og Sandgrovbøtn-Mardalsbøtn

Kjørerute er Orkelbogen – Nedre Dølvad – Støseterveien – Støsetra.

I søknaden er det bilder av noen av kjøresporene med kjøreskader i 2016 og bilder fra 2020 som viser at skadene har grodd godt igjen og er mye mindre enn i 2016. I søknaden skriver Kirsten Elverhøi Støen også:

Det er fortsatt noen skader som vises i terrenget, og spesielt i bløte partier er det lagt mye jobb med å legge ned bjørk for å forhindre ytterligere kjøreskader. Dette arbeidet gjøres på hver transport, samt at kanter og rygger etter kjøreskader klemmes ned manuelt for at skadene skal gro.

Tynset kommune oversendte søknaden til Dovrefjell nasjonalparkstyre i e-post 05.01.2021, for behandling.

I 2012-2026 hadde Kirsten Elverhøi Støen tillatelse til transport av materialer, ved, proviant og nødvendig utstyr med snøscooter på vinterføre og ATV på barmark til Støsetra, innenfor følgende rammer:

- 2 turer med snøscooter pr. år på snødekt mark fra grensa for Knutshø landskapsvernområde, langs veien til Nedre Dølvad, og videre langs snødekt kjørespor til Støsetra, og tilbake.
- 4 turer pr. år med ATV på barmark fra Nedre Dølvad på godkjent kjørespor til Støsetra, og tilbake.

I 2012-2016 hadde Kirsten Elverhøi Støen også tillatelse til bruk av ATV og snøskuter i forbindelse med hogst ved Støsetra. Hogst i sommerhalvåret måtte kombineres med de 4 turene med ATV som hun hadde tillatelse til. Det ble likevel anbefalt å drive med hogst om vinteren, og kombinere det med de 2 turene med snøscooter som det var gitt tillatelse til.

På grunn av kjøreskadene i 2016, ble tillatelsen i 2017-2020 endret til 4 turer med snøskuter og 2 turer med beltekjøretøy. I 2017-2020 hadde Kirsten Elverhøi Støen derfor tillatelse til:

- Transport av materialer, ved, proviant og utstyr med snøskuter på vinterføre, 4 turer (tur-retur) pr. år, fra grensa for Knutshø landskapsvernområde, langs veien til Nedre Dølvad og videre til Støsetra, og tilbake.
- Transport av proviant og utstyr med beltekjøretøy (ATV med beltesett, jernhest eller elgtrekk) på barmark, 2 turer (tur-retur) pr. år, fra Nedre Dølvad langs kjøresporene til Støsetra, og tilbake.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

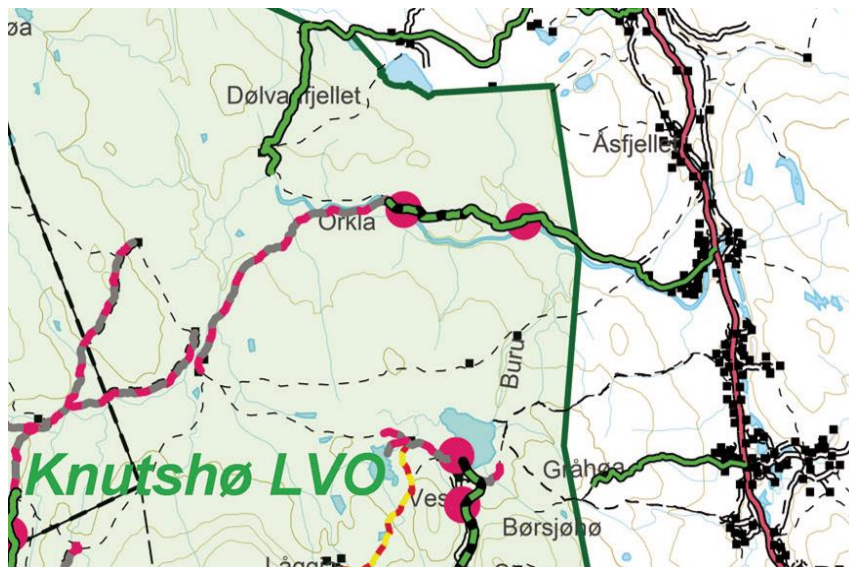
Formålet med Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høg fjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø (villreinområde), og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø, jf. § 2 i verneforskriften.

I Knutshø landskapsvernområde skal all ferdsel skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap kultur- og naturmiljø, og dyrelivet må ikke forstyrres, jf. § 3 pkt. 4.1 i verneforskriften.

Motorisert ferdsel er vanligvis ikke tillatt i Knutshø landskapsvernområde, jf. § 3 pkt. 5.1-3 i verneforskriften, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- Transport av brensel, materialer, utstyr og proviant med snøskuter til setrer, buer og hytter, jf. pkt. 5.3 c).
- Motorferdsel i forbindelse med nødvendig transport til setrer på traktorveier / kjørespor som er angitt i forvaltningsplanen, jf. pkt. 5.3 e).

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er det godkjent kjørespor mellom Nedre Dølva og Støsetra (se kart 1).

Kart 1: Utsnitt fra kartvedlegg 2 i Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell.

I forvaltningsplanen er verneområdene delt inn i soner. Støsetra ligger i «sone uten tilrettelegging og inngrep».

Forvaltningsplanen har retningslinjer for motorferdsel på barmark og vinterføre (s. 83-87). I felles retningslinjer for motorferdsel på barmark og vinterføre (s. 83) går det bl.a. fram:

I sone uten tilrettelegging og inngrep: De hyttene som det er mulig å kjøre bil / traktor til på sommerstid, kan få inntil 2 turer med snøskuter pr. år. Kjøring med snøskuter skal utføres av leiekjører, og ikke med egen snøskuter. Ved spesielle behov i enkelte år, kan det søkes om ekstra turer.

Der det er kjørespor skal saksutredningen gjøre en avveining mellom transport på barmark eller snø. Er det nevneverdig forskjell i skade på verneverdiene mellom årstidene, skal transport henvises til den mest gunstige transportform og sesong.

Forvaltningsmyndigheten kan ut fra hensynet til verneverdiene henvise transport til vinterføre der transport på barmark kan påregnes å gi terrengskader.

Kjøring til setrer som benyttes i næring, kan utføres av eieren av setra, når setra ligger i sone uten tilrettelegging og inngrep.

For behov som er årvisse, gis tillatelser og dispensasjoner normalt for 4 år.

I retningslinjene for motorferdsel på vinterføre går det (s. 85) fram at sluttdato for vintersesongen i alle verneområder er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

I retningslinjene for motorferdsel på barmark (s. 86-87) går det fram at det legges opp til en svært restriktiv praksis. Kjøring utenom eksisterende kjørespor tillates ikke.

I retningslinjene for motorferdsel på barmark i Knutshø landskapsvernområde (s. 86-87) går det bl.a. fram:

Pkt. 5.3 e: Det kan gis tillatelse til nødvendig transport til setre etter traktorveger / kjørespor som er angitt i forvaltningsplanen. Det legges til grunn at punktet hjemler transport ut over det som går fram av pkt. 5.2 d. For setre som drives i landbruksnæring (jf. næringsoppgave), kan det gis tillatelse til transport i forbindelse med utleie til for eksempel jakt og fiske. Det forutsettes at eier selv besørger transporten. For setre som ikke drives som en del av jordbruksvirksomhet gis ikke tillatelse til transport i forbindelse med utleie. Det kan imidlertid gis dispensasjon til nødvendig transport av ved, og i forbindelse med vedlikehold av bygningene.

Det gis ikke dispensasjon for andre formål.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet.
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse og
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende: 1) Saker etter verneforskriftenes spesifiserte tillatelsesbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. 2) Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte tillatelsesbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der: a) Det dreier seg om fornying av tillatelse eller dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret eller arbeidsutvalget i tilsvarende sak. c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme fram av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Vurderinger

Dovrefjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde til å gi Kirsten Elverhøi Støen tillatelse til:

- Transport av materialer, ved, proviant og utstyr med snøscooter fra grensa for Knutshø landskapsvernområde, langs veien til Nedre Dølvad og videre til Støsetra, og tilbake, jf. § 3 pkt. 5.3 c.
- Transport av materialer, ved, proviant og utstyr med ATV / beltekjøretøy fra Nedre Dølvad langs kjøresporene til Støsetra, og tilbake, jf. § 3 pkt. 5.3 e.

Mellom Nedre Dølvad og Støsetra var det tidligere, bl.a. i 2013-2016, endel kjøreskader på flere myrer som kjøresporene går over, pga. transport med ATV som det var gitt tillatelse til tidligere. Bilder fra 2020 viser at skadene har grodd godt igjen og er mye mindre enn i 2016.

Det er viktig at det ikke oppstår nye og omfattende kjøreskader. Derfor bør transport til Støsetra først og fremst foregå med snøskuter om vinteren, og all transport på barmark bør foregå med beltekjøretøy (ATV med belter, jernhest eller elgtrekk). Transport av tunge ting som materialer, trevirke og ved bør først og fremst foregå med snøskuter på vinterføre.

Siden de tidligere kjøreskadene har grodd godt igjen, foreslås det derfor å gi tillatelse til 4 turer (tur-retur) med snøskuter på vinterføre, og 4 turer (tur-retur) med beltekjøretøy på barmark til Støsetra pr. år i 2021-2024. Hvis det enkelte år er behov for flere turer med snøskuter på grunn av restaurering av Støsetra, kan Kirsten Elverhøi Støen søke om det.

På barmark bør det kjøres slik at kantene og «ryggene» på nye kjøreskader blir klemt ned, slik at kjøreskadene kan gro igjen og bli borte etter hvert.

På kjøresporene mellom Nedre Dølvadsetra og Støsetra er det noen steder små bratte bakker og / eller sidehelling hvor det kan være vanskelig eller farlig å kjøre med beltekjøretøy når det er vått, is eller hard skaresnø. Se bildene under. Fører av beltekjøretøy må derfor være forsiktig når det er vanskelige kjøreforhold.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Dersom det tas hensyn til villrein og annet dyreliv, vil transport med snøskuter på vinterføre til Støsetra berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Dersom nye kjøreskader blir jevnet ut og får gro igjen og bli borte, vil transport med beltekjøretøy på kjøresporene til Støsetra, også berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8. Beltekjøretøy lager mindre spor og kjøreskader enn ATV uten beltesett, jf. § 12.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Transport med snøskuter på vinterføre og beltekjøretøy på barmark, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner, som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Det er mulig for Dovrefjell nasjonalparkstyre i 2021-2024 å gi Kirsten Elverhøi Støen tillatelse til:

- Transport av materialer, ved, proviant og utstyr med snøskuter på vinterføre, 4 turer (tur-retur) pr. år, fra grensa for Knutshø landskapsvernområde, langs veien til Nedre Dølvad og videre til Støsetra, og tilbake, jf. § 3 pkt. 5.3 c.
- Transport av proviant og utstyr med beltekjøretøy på barmark, 4 turer (tur-retur) pr. år, fra Nedre Dølvad langs kjøresporene til Støsetra, og tilbake, jf. § 3 pkt. 5.3 e.

Delegert vedtak

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir i 2021-2024 Kirsten Elverhøi Støen tillatelse til:

- Transport av materialer, ved, proviant og utstyr med snøskuter på vinterføre, 4 turer (tur-retur) pr. år, fra grensa for Knutshø landskapsvernområde, langs veien til Nedre Dølvad og videre til Støsetra, og tilbake.
- Transport av proviant og utstyr med beltekjøretøy på barmark, 4 turer (tur-retur) pr. år, fra Nedre Dølvad langs kjøresporene til Støsetra, og tilbake.

Vilkår:

- Beltekjøretøy som kan brukes på barmark er ATV med belter, jernhest og / eller elgtrekk.
- Kjøringen skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.

- Kjøretillatelse skal være med under transportene, og kjørebok skal føres.
- Sluttdato for vintersesongen er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde, § 3 pkt. 5.3 c og e, og med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell. Vilåårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Lars Børve (sign.)
forvalter
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Statsforvalteren i Innlandet
- Tynset kommune
- Alvdal kommune v/ Mariann Totlund
- Kvikne Utmarksråd
- Kirsten Elverhøi Støen, kirstenstoen@gmail.com
- Ragnvald Verdich, ragnvald.verdich@gmail.com